

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Dagmar Možné a soudců JUDr. Ludmily Šudomové a JUDr. Zdeňka Konečného v právní věci žalobkyně **Obec Silůvky**, IČ 00488305, se sídlem Prachatičky 39, Silůvky, zastoupené JUDr. Zdeňkem Hrouzkem, advokátem Advokátní kanceláře se sídlem Brno, Pražákova 1008/69, proti žalované **Obec Prštice**, IČ 00282405, se sídlem Hlavní 1, Prštice, zastoupené Mgr. Radovanem Vrbkou, advokátem Advokátní kanceláře se sídlem Brno, Rašínova 2, o zaplacení částky 1.385.553,20 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobkyně i žalované proti rozsudku Okresního soudu Brno – venkov ze dne 30. září 2013, č.j. 7 C 38/2012-313,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. **p o t v r z u j e**.
- II. Ve výroku II. a v souvisejícím výroku III. se rozsudek soudu I. stupně **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem soudu I.stupně ve výroku I. byla žalovaná uznána povinnou zaplatit žalobkyni částku 1.385.553,20 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí. Ve výroku II. byla zamítnuta žaloba, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni 7,75% úrok z prodlení ročně z částky 2.008,20 Kč od 26. 3. 2010 do zaplacení, z částky 55.000 Kč od 26. 3. 2010 do zaplacení, z částky 360.000 Kč od 15. 4. 2010 do zaplacení, z částky 8.100 Kč od 15.4.2010 do zaplacení, z částky 960.444 Kč od 10.6.2010 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Ve výroku III. pak žalovaná byla uznána povinnou zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v plné výši částkou 300.159 Kč k rukám právního zástupce žalobkyně do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podala odvolání jak žalobkyně, tak žalovaná.

Pokud jde o odvolání žalobkyně, tato podala výslovně odvolání do výroku II. s tím, že nesouhlasí s výrokem v tom směru, že jí nebyly přiznány úroky z prodlení, přičemž žalobkyně požadovala i příslušenství žalované pohledávky. Žalobkyně v daném případě nijak nespecifikovala, podle jakého právního předpisu má být úrok z prodlení přisouzen a stanovená povinnost uložena. Z podání žalobkyně ze dne 16. 5. 2012 je pouze zřejmé, že žalobkyně požadovala mimo žalovanou jistinu i přiznání příslušenství k žalované jistině, úroku z prodlení v požadované výši. Dále poukázala na ust. § 121 odst. 1, 3 zákona č. 40 z roku 1964 Sb., tj. obč. zák., příslušenstvím věci jsou věci, které náleží vlastníku věci hlavní a jsou jí určeny k tomu, aby byly s hlavní věcí trvale užívány. Příslušenstvím pohledávky jsou úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním. Dle § 517 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., tj. občanský zákoník, jde-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení, výši úroku z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis. Tedy úrok z prodlení jako příslušenství pohledávky je majetkovou sankcí stanovenou zákonem, kdy věřiteli vzniká nárok přímo ze zákona v případě prodlení dlužníka s placením peněžitého plnění, nárok na zaplacení úroku z prodlení ve výši stanovené prováděcím předpisem - nařízením vlády č. 142/1994 Sb. Tedy určení, co bude příslušenstvím pohledávky zákon přesně vymezuje, co jí je. Jeho vymezení proto nepodléhá dispozicím účastníků. Dle ust. § 153 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., tj. o.s.ř., soud rozhoduje na základě zjištěného skutkového stavu věci. Dle ust. odst. 2 soud může překročit návrhy účastníků, přisoudit něco jiného nebo více, než čeho se domáhají jen tehdy, jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky. Vypořádání vztahu mezi účastníky pak plyne právě s odkazem na ust. § 517 odst. 2 obč. zák. ve spojení s § 1 nařízení vlády České republiky č. 142/1994 Sb. Dle názoru žalobkyně by tak soud měl rozhodovat na základě skutkového stavu, který zjistil procesním dokazováním. Za situace, kdy soud vzal za prokázané, že na straně žalované existuje povinnost uhradit žalobkyni žalovanou jistinu, přičemž žalobkyně požadovala současně s úhradou jistiny i úhradu příslušenství tvořené úrokem z prodlení z dlužné částky a kdy tedy určení, co bude příslušenstvím pohledávky, je vymezeno a stanoveno zákonem, nepodléhá dle názoru žalobkyně přesné definice příslušenství (úroku z prodlení) přesné dispozici žalobkyně. Při právním posouzení tak soud

dle názoru žalobkyně měl aplikovat právní normu na zjištěný skutkový stav prodlení žalované a požadavek žalobkyně jak na úhradu jistiny, na druhou stranu i požadavek na úhradu příslušenství. V této souvislosti pak poukázala žalobkyně v rámci svého odvolání na konstantní judikaturu Nejvyššího soudu ČR, a to zejména na citaci, že překročením návrhu žalobce ve smyslu ust. § 153 odst. 2 o.s.ř. není, jestliže soud skutek, který byl předmětem řízení, posoudil po právní stránce jinak, než to učinil žalobce a jestliže na základě takového právního posouzení věci přiznal žalobci požadované plnění. V daném případě dle názoru žalobkyně se jedná o totožnou situaci, jako když soud přizná právo na náhradu nákladů řízení v jiné než požadované výši s odkazem např. na nesprávnou aplikaci vyhl. č. 177/1996 Sb. advokátního tarifu za jiné úkony právní služby, příp. pokud by např. žalobkyně požadovala přiznat právo na náhradu nákladů řízení ve smyslu zrušené vyhlášky nálezem Ústavního soudu ČR a soud by přiznal náklady řízení ve smyslu platné vyhl.č. 177/1996 Sb. advokátního tarifu. Z těchto důvodů navrhl žalobkyně, aby bylo rovněž jí přiznáno právo i náhradu úroku z prodlení z dlužné částky, včetně nákladů řízení odvolacího.

Odvolání žalované pak směřovalo do výroku I., pokud jde o její povinnost uhradit žalobkyni částku 1.385.553,20 Kč. V této souvislosti samozřejmě pak napadla žalovaná i související výrok o náhradě nákladů řízení, tj. výrok III. Žalovaná ve svém odvolání uvedla, že nesouhlasí s tím, co předkládá žalobkyně a s čím tedy souhlasil soud I. stupně, že žalovaná svým souhlasem ze dne 22.4.2009, který se vztahoval k žádosti žalované ze dne 21.4.2009 a byl udělen pouze k vyřízení záležitosti týkající se vodoprávního povolení stavby, udělila jakýsi bianco souhlas rovnodílného podílového spoluvlastníka k provedení rekonstrukce Čistírny odpadních vod Silůvky žalobkyni a na základě tohoto souhlasu by žalovaná byla následně zbavena jakékoliv možnosti vyjadřovat se ke způsobu provádění celé rekonstrukce, resp. k finančním, technickým a jiným otázkám, s rekonstrukcí společné čističky odpadních vod souvisejících. Zejména žalovaná také poukazuje na závěry soudu I.stupně, kdy dle názoru soudu I.stupně smluvní strany smlouvy uzavřené v roce 1994 svým chováním vytvořily obsah svých vzájemných práv a povinností podílových spoluvlastníků, byť nebyly splněny všechny formální náležitosti právního jednání smluvních stran a to v návaznosti na smlouvu uzavřenou v r. 1994 a souhlas žalované s rekonstrukcí ČOV. Účastníci si vytvořili právní postavení na základě autonomie vůle v soukromém právu, obsahově naplnili smlouvu z roku 1994. Argumentace žalované se soudu jeví formalisticky účelová, uplatněná opožděně až v rámci tohoto řízení. S tímto tedy žalovaná nesouhlasí, tento závěr je chybný, argumentace žalované, kdy poukazuje na nutno existence alespoň písemného dodatku ke smlouvě výše uvedené, jež by osvědčoval vzájemnou dohodu žalobkyně a žalované na prováděné rekonstrukci společné ČOV, je vedena od prvopočátku sporu mezi žalovanou a žalobkyní. Žalobkyně byla žalovanou s touto argumentací několikrát písemně obeznámena, současně žalovanou vyzývána k uzavření písemného dodatku ke smlouvě z roku 1994. V tomto směru poukazuje žalovaná na rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33 Cdo 3053/2007, pokud se týká jazykového vyjádření právního úkonu zachycené ve smlouvě, toto musí být nejprve vykládáno prostředky gramatickými a logickými či systematickými. Obsah právního úkonu se musí posoudit i podle vůle stran v okamžiku uzavírání smlouvy, přičemž podmínkou pro přihlídnutí k vůli účastníků je to, aby nebyla v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření úkonu. V tomto směru pak dle názoru žalované je nutno nahlížet i na žádost žalobkyně ze dne 21.4.2009 a k ní udělený souhlas žalované ze dne 22.4.2009. Souhlas žalované nelze vykládat izolovaně od žádosti žalobkyně a považovat jej za generální souhlas k rekonstrukci či za

souhlas k libovolnému nakládání se společným majetkem. Žalobkyni muselo být od samého počátku jasné, že se jedná o podstatnou změnu společné věci, vyžadující dohodu obou spoluvlastníků, jež by odrážela podstatnou změnu poměrů, i přesto jednala svévolně a nad rámec svých oprávnění nikoliv s péčí řádného hospodáře. Žalovaná má za to, že postoj žalované je opodstatněný, neboť nelze pominout to, že společná ČOV sdružuje dva odlišné kanalizační systémy obou obcí, které při čištění odpadních vod vyžadují odlišné náklady. Není možné jednat při podstatném stavebním zásahu do společné ČOV bez vědomí a na úkor žalované. Pro postoj žalované svědčí i odborná posouzení, které si v rámci pokusů o uzavření dohody s žalobkyní nechala vypracovat a žalobkyni pro oprávněnost svých nároků předkládala. Souhlas žalované ze dne 22.4.2009 nelze v žádném případě považovat také jako souhlas pro uzavření smlouvy o dílo k rekonstrukci společné ČOV, když ostatně obec Prštice neznala ani nemohla v té době k udělení souhlasu znát podstatné náležitosti smlouvy o dílo, resp. vůbec neměla povědomí o celkové ceně díla, za níž by rekonstrukce společné čističky odpadních vod měla být provedena, natož pak subjekt, který bude provedením díla, resp. rekonstrukcí, pověřen. Souhlas pro vodoprávní řízení nelze považovat jako souhlas ke smlouvě o dílo. Dále pak poukázala na skutečnost žalovaná, že zde není zřízena rada obce, její funkci vykonává starosta obce, tudíž ve všech podstatných věcech, které nejsou v oprávnění starosty obce, je oprávněno rozhodovat zastupitelstvo obce. Pokud jde o uvedenou smlouvu žalovaná je toho názoru, že neschválením smlouvy bez rozhodnutí zastupitelstva obce Prštice je dána její absolutní neplatnost. Tvrzení žalobkyně a názor soudu I.stupně o tom, že schválení a souhlas ze strany žalované není třeba je nesprávné a zejména v rozporu se samotnými kroky žalobkyně, jejíž obecní zastupitelstvo schválilo uzavření smlouvy o dílo č. 9213, jakož i uzavření dodatku ke smlouvě o dílo č. 1, č. 2 a č. 3, a to usnesením zastupitelstva obce Silůvky uskutečněnými na zasedání zastupitelstva obce Silůvky dne 12.10.2009 a 16.12.2010. Rovněž dále ve svém obsáhlém odvolání poukázala žalovaná na skutečnost, že v žádném případě nelze přisvědčit názoru soudu I.stupně, že žalovaná nerozporovala smlouvu o dílu, včetně dodatků, do doby zahájení soudního řízení. Bylo prokázáno, že žalobkyně odmítala poskytovat žalované jí požadované dokumenty k rekonstrukci společné ČOV, mezi nimiž byla i předmětná smlouva o dílo a její dodatky. Žalovaná tak neměla možnost se seznámit se zněním smlouvy o dílo nebo se k samotnému znění smlouvy vyjádřit, ostatně bylo taktéž prokázáno, že ze strany žalobkyně nebyla žádná smlouva o dílo předložena ani ke schválení v obecním zastupitelstvu žalované. Žalobkyně vydání jakýchkoliv podkladů žalované odmítala, podmiňovala úhradou částek na rekonstrukci. Nesouhlasí také s názorem soudu I. stupně, kdy je konstatováno, že podíloví spoluvlastníci svým chováním před vydáním stavebního povolení jednoznačně směřovali k rekonstrukci čističky odpadních vod v návaznosti na smlouvu uzavřenou v roce 1994. Žalovaná se prostřednictvím starosty Ing. Daňka účastnila výběrového řízení a byl jí znám i zhotovitel díla. Žalovaná rovněž zastupitelstvem odsouhlasila cenu díla, byť ve formě rozpočtového provizoria. Žalované byly také známy všechny údaje ohledně zhotovitele díla, ceny díla, projektové dokumentace. Upozorňuje tedy žalovaná na skutečnost, že jednání hodnotící komise pro výběr veřejné zakázky s názvem Silůvky – rekonstrukce čističky odpadních vod se konalo dne 12.10.2009 a ještě téhož dne proběhlo zasedání zastupitelstva obce Silůvky, na kterém usnesením schválilo doporučení hodnotící komise a zvolilo vybraného zhotovitele a schválilo i uzavření smlouvy o dílo č. 9213. Je tak pravdivé tvrzení žalované, že veškeré závěry, hodnotící komise nebyly kategorickým imperativem pro výběr zhotovitele, ale pouze doporučujícím závěrem, na základě něhož měly proběhnout veškerá

jednání o uzavření dohody mezi žalobcem a žalovanou, týkající se rekonstrukce společné ČOV, jakož i schválení výběru zhotovitele rekonstrukce společné čističky odpadních vod obecním zastupitelstvem obce Prštice, k čemuž z důvodu svévolného jednání žalobkyně nedošlo. Rovněž tvrzení soudu I.stupně, že žalovaná zastupitelstvem obce odsouhlasila cenu díla, byť ve formě rozpočtového provizoria, se jeví ve vztahu k celému výkladu jako podpůrně účelové. Žalovaná cenu díla nikdy neschvalovala, natož ve formě rozpočtového provizora. Položka rozpočtového provizoria ve výši 2.565.000 Kč na straně „odvádění a čištění odpadních vod“ v rámci třídění rozpočtové skladby dle vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění, zahrnuje v pododdílu 232 v § 2321 v rámci „Odvádění a čištění odpadních vod“. S ohledem na skutečnost, že žalovaná je provozovatelem vlastní kanalizační sítě na území obce Prštice, nezahrnovala tak tato položka rozpočtového provizoria výdaje výhradně určené k úhradě žalobkyni na náklady rekonstrukce společné ČOV, nýbrž i náklady vlastní kanalizační sítě žalované na území obce. Dále uvádí žalovaná, že neměla možnost se jakkoliv vyjádřit k nákladům na rekonstrukci společné ČOV, neboť jí toto nebylo ze strany žalobkyně umožněno. Žalovaná také nesouhlasí s názorem soudu I. stupně, že od počátku roku 2010 odmítla bezdůvodně placení částek za provádění díla z důvodu nesouhlasu se způsobem provádění a rekonstrukce nikoliv nepředložení podkladů žalobkyni. Naopak žalovaná má za to, že důvodně odmítala placení, přičemž její důvody jsou zcela jasné a konkrétní, kdy poukazuje žalovaná na nutno uzavření vzájemné dohody o rekonstrukci společné ČOV alespoň formou písemného dodatku ke smlouvě z roku 1994, když tato dohoda by řešila veškeré ekonomické, technické a funkční otázky rekonstrukce a následného fungování společné ČOV. S ohledem na všechny tyto skutečnosti žalovaná také navrhovala vypracování znaleckého posudku, kterým by byla stanovena hodnota „prostavenosti“ při rekonstrukci společné ČOV a dále by byla stanovena hodnota věci, které byly při rekonstrukci společné ČOV vytvořeny a které náleží s ohledem na vlastnictví pozemku pod společnou ČOV do výlučného vlastnictví žalobkyně nikoliv žalované. Žalovaná také navrhovala znalecký posudek, který by s ohledem na rozdílnost kanalizačních systémů obou účastníků stanovil podíl nákladů vynaložených na rekonstrukci s přihlédnutím k odlišným technickým potřebám obou kanalizačních systémů. K tomuto nebylo přistoupeno. Žalovaná také poukázala na skutečnost, že žalobkyně neunesla důkazní břemeno, zejména pokud se týká havarijního stavu společné ČOV a nutnost provést rekonstrukci žalobkyni z důvodu havarijního stavu, když v rámci tohoto řízení nebyl snesen žádný důkaz, takové tvrzení žalobkyně potvrzující. O nutnosti rekonstrukce z důvodu havarijního stavu nesvědčí ani rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, jímž bylo vydáno povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových, a to z důvodu rekonstrukce společné ČOV, s platností povolení do 31.12.2013. Vydané rozhodnutí by v případě prokázání havarijního stavu reflektovalo tuto skutečnost do časového omezení povolení, což však učiněno nebylo, neboť se nejednalo o havarijní stav společné ČOV. Rekonstrukce společné ČOV tak nebyla nikoliv nezbytnou opravou odstraňující havarijní stav. Žalovaná nesouhlasí s právním názorem, že souhlas žalované s rekonstrukcí byl žalobkyni udělen v souladu se smlouvou z roku 1994, kdy žalobkyně na základě tohoto souhlasu jednala dle práva, a proto má být nárok na zaplacení ceny za dílo posuzován dle ust. § 137 odst. 1 OZ, a to vzhledem k výši podílu spoluvlastníka nikoliv podle § 454 OZ v návaznosti na § 451. Na rozdíl od soudu I. stupně se žalovaná nedomnívá, že by udělila žalobkyni souhlas s rekonstrukcí společné ČOV dle smlouvy z roku 1994. Má za to, že žalobkyně jednala nad rámec svých oprávnění spoluvlastníka a zcela svévolně bez vědomí a proti nesouhlasu

žalované. Soud I.stupně se také nevypořádal s judikaturou, jak jej citovala žalovaná. Rovněž má za to, že soud I. stupně pochybil, nepoučil-li účastníky v souladu s ust. § 118 odst. 2 zákona č. 99/1963 občanského soudního řádu, v platném znění, a to s ohledem na výše uvedenou změnu právního názoru soudu I.stupně, jestliže byla žalovaná zbavena možnosti jakkoliv adekvátně reagovat na změnu právního názoru provostupňového soudu, a to uplatněním své povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní z pozice žalované. Ze všech těchto důvodů navrhla žalovaná, aby rozsudek soudu I. stupně byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, event. aby rozsudek byl změněn a žalobní návrh žalobkyně aby byl zamítnut.

K odvolání žalované se vyjádřila žalobkyně, přičemž uvedla, že s odvolacími důvody, uplatněnými žalovanou se žalobkyně v žádném případě neztotožňuje. Stěžejní v odvolání žalované je argument, že soud I.stupně nesprávně dovodil, že žalovaná s rekonstrukcí čističky odpadních vod souhlasila, neboť její souhlas ze dne 22.4.2009 byl udělen pouze k vyřízení záležitostí týkající se vodoprávního povolení stavby a podle smlouvy o dokončení výstavby a provozování společné čističky odpadních vod a hlavního přivaděče z obce Prštice do ČOV v k.ú. obce Silůvky ze dne 14.4.1994 (dále jen smlouva z roku 1994) by musel být takový „generální“, souhlas žalované s rekonstrukcí stávající ČOV řešen formou písemného dodatku k této smlouvě z roku 1994. Žalobkyně je ale toho názoru, že provedenými důkazy bylo jednoznačně prokázáno, že až do počátku roku 2010 žalovaná svým jednáním zcela určitě projevovala svoji vůli podílet se na rekonstrukci společné ČOV. Projekt rekonstrukce ČOV, který řešil navýšení její kapacity a kompletní rekonstrukci stavební a technologické části podle platných norem a požadavků na životní prostředí, byl vypracován autorizovanými inženýry v oboru vodohospodářských staveb a technologií již v září 2007, a to s pomocí dotací Jihomoravského kraje. Žalovaná tento projekt ihned po vypracování obdržela a bez jakýchkoliv výhrad zaplatila svůj podíl na vypracování ve výši 82.250 Kč. Následně byly ze strany žalobkyně zajišťovány příslušné vyjádření dotčených správních orgánů jako podklady pro vyřízení stavebního povolení a poskytnutí státní dotace. Dne 22.4.2009 pak žalovaná udělila písemný souhlas se stavbou „Rekonstrukce ČOV Silůvky“ jako reakci na žádost žalobkyně ze dne 21.4.2009. Následně proběhlo řízení o vydání stavebního povolení, ve kterém žalovaná jako účastník řízení nevznesla žádné námítky ve smyslu ust. § 114 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb. Dne 29.7.2009 bylo vydáno rozhodnutí – stavební povolení Městského úřadu Šlapanice - Odbor životního prostředí, které nabylo právní moci dne 15.8.2009. Dne 12.10.2009 se statutární zástupce žalované zúčastnil jednání hodnotící komise, týkajícího se výběrového řízení na dodavatele veřejné zakázky – rekonstrukce ČOV Silůvky, kdy statutární zástupce neměl žádné výtky, vybral společně s ostatními členy komise nejvhodnějšího zájemce a žalobkyni doporučil uzavření smlouvy o dílo, které návrh, obsahující všechny podstatné náležitosti, včetně předmětu a ceny díla byl při jednání členům komise k dispozici. Následně žalovaná uhradila 50 % nákladů, spojených se zajištěním předmětného výběrového řízení ve výši 24.164,50 Kč podle zaslaného vyúčtování faktury č. 29294 ze dne 14.12.2009 a usnesením zastupitelstva Prštice žalovaná souhlasila v rámci svého rozpočtového provizoria na rok 2010 s vyčíslením částky ve výši 2.565.000 Kč na odvádění a čištění odpadních vod. Sama žalovaná v odvolání de facto potvrzuje, že s rekonstrukcí ČOV souhlasila, neboť v něm uvádí, že položka rozpočtového provizoria ve výši 2.565.000 Kč nezahrnovala výhradně výdaje určené k úhradě žalobkyni na náklady rekonstrukce ČOV, nýbrž i náklady vlastní kanalizační sítě žalované na území obce.

V neposlední řadě pak bylo vydání pravomocné rozhodnutí – kolaudační souhlas Městského úřadu Šlapanice, Odbor životního prostředí ze dne 15.11.2011. Až od počátku roku 2010 tedy žalovaná odmítla placení částek za provádění díla z důvodu nesouhlasu se způsobem provádění rekonstrukce, přičemž ale rozdílnost kanalizačních systémů obou obcí, kterou začala argumentovat, jí byla známa již před zpracováním projektové dokumentace před udělením písemného souhlasu k rekonstrukci ČOV i před vydáním stavebního povolení k její rekonstrukci. Žalobkyně také nesouhlasí s tvrzením žalované, že podle smlouvy z roku 1994 by musel být souhlas žalované s rekonstrukcí stávající ČOV řešen formou písemného dodatku k této smlouvě, neboť ust. čl. VII. smlouvy z roku 1994 stanoví, že pokud bude v budoucnu potřeba provést na zařízení čl. VI. této smlouvy rekonstrukci, případně vložit další investice do těchto subjektů, zavazují se smluvní strany, že veškeré finanční a jiné náklady k tomuto účelu potřebné uhradí po vzájemné dohodě rovným dílem, tj. polovinu nákladů obec Silůvky a polovinu nákladů obec Prštice. Výraz po vzájemné dohodě v citovaném ujednání je přitom dle názoru žalobkyně třeba vykládat tak, že na společné věci je třeba provést rekonstrukci, tj. úpravu odsouhlasenou oběma spoluvlastníky. V ustanovení čl. XI. smlouvy z roku 1994 je pak ujednáno, že jakákoliv změna této smlouvy včetně další úpravy způsobu provozování shora uvedeného díla může být učiněna pouze po vzájemné dohodě smluvních stran písemným dodatkem, dohoda o rekonstrukci stávající ČOV mezi účastníky ale žádným způsobem nemění obsah smlouvy z roku 1994, i když se sama o sobě netýká úprav způsobu jejího provozování. Žalobkyně tedy má za to, že soud I.stupně nepochybil, když uzavřel, že žalobkyně byla v dobré víře, že žalovaná s rekonstrukcí ČOV jako podílový spoluvlastník v ideální polovině souhlasí. Pojem rekonstrukce ČOV je a také vždy bude rekonstrukcí ČOV a nelze ji vykládat jiným způsobem. Pokud by skutečně došlo k zneužití uděleného souhlasu ze dne 22.4.2009, pak měla žalovaná dostatek času např. v rámci stavebního řízení, kterého byla účastníkem, tento svůj nesouhlas s rekonstrukcí projevit a dát najevo, nic takového se však nestalo a žalovaná proti prováděné rekonstrukci ČOV v rámci probíhajícího stavebního řízení nijak nevystupovala, ačkoliv veškerá rozhodnutí ji jako účastníkovi řízení byla řádně doručována. Vzhledem ke skutečnosti, že předmětná ČOV je majetkem v podílovém spoluvlastnictví účastníků řízení podléhajícímu režimu ust. § 137 odst.1 obč. zák., kdy spoluvlastnický podíl vyjadřuje míru, jako se spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech ke společné věci, je žalovaná povinna jako spoluvlastník předmětného zařízení v rozsahu ideální 1/2, nést také polovinu nákladů vynaložených na nutnou úpravu, tedy rekonstrukci tohoto zařízení. Dohoda spoluvlastníků o provedení potřebné rekonstrukce společné věci nevyžaduje ze zákona písemnou formu a usnesení zastupitelstva spoluvlastnické obce je potřebné pouze ve vztahu ke schválení potřebných rozpočtových výdajů. Povinnost žalované jako spoluvlastníka nahradit žalobkyni jako druhému spoluvlastníkovi, správci a provozovateli předmětné ČOV polovinu nákladů, včetně vynaložených v souvislosti s předmětnou rekonstrukcí, vyplývá tedy přímo ze zákona a není k tomu třeba dalšího rozhodnutí zastupitelstva žalované jako spoluvlastnické obce. Na druhou stranu pak poukázala žalobkyně na to, že i přes tuto skutečnost zastupitelstvo žalované s rekonstrukcí předmětné ČOV souhlasila, jak plyne z usnesení zastupitelstva obce Prštice, citovaného v dopisu starosty obce Prštice ze dne 2.3.2010. Pokud se týká námitky ze strany žalované ohledně absolutní neplatnosti smlouvy, pak žalobkyně je přesvědčena, že k uzavření smlouvy o dílo č. 9213 ze dne 20.10.02009 souhlas zastupitelstva žalované potřebný nebyl a to z toho důvodu, že rozhodování o nakládání s nemovitým majetkem obce ve smyslu jeho rekonstrukce je v pravomoci rady obce, jelikož tato pravomoc není zákonem č. 128/2000 Sb.

o obcích ve znění pozdějších předpisů vyhrazena ani zastupitelstvu ani radě obce a spadá tedy dle § 102 odst. 3 jako ostatní záležitost do pravomoci rady obce. Žalovaná je přitom obec, kde není volena rada obce a ten dle ust. § 99 odst. 2 zákona o obcích vykonává její pravomoc starosta, tzn. že o uzavření smlouvy o dílo byl oprávněn rozhodnout starosta žalované sám. Skutečnost, že starosta žalované souhlasil, aby žalobkyně uzavřela smlouvu o dílo, se společností VHS Brno, a.s. prokazuje protokol o druhém jednání hodnotící komise ze dne 12.10.2009, podle kterého hodnotící komise členem, které byl i starosta žalované Ing. Josef Daněk, jednomyslně doporučila žalobkyni pro své rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky převzít uvedené pořadí uchazečů, přičemž nejvýhodnější nabídku předložil právě uchazeč č. 1 VHS Brno, a.s., s kterým žalobkyně smlouvu o dílo uzavřela. Na předmětném jednání byl přitom návrh smlouvy o dílo ve znění, v jakém byl i uzavřen, k dispozici a statutární zástupce žalované tak měl možnost se seznámit se všemi podstatnými náležitostmi této smlouvy. Žalobkyně tedy má za to, že předmětná smlouva o dílo č. 9213 z dne 20.10.2009 byla uzavřena v souladu se zákonem a je platným právním úkonem. Jinak žalobkyně souhlasí s tím, že nebyl prováděn znalecký posudek ohledně hodnoty prostavěnosti, neboť tyto důkazní návrhy jsou pro posouzení věci nadbytečné s poukazem na ust. § 137 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb. občanského zákoníku, tak i z ustanovení čl. VII smlouvy z roku 1994 plyne, že žalovaná jako rovnodílový spoluvlastník ČOV je povinna nést také polovinu nákladů, vynaložených na nutnou úpravu, tedy rekonstrukci společné věci. Přitom jak z předložených faktur, tak i ze zjišťovacích protokolů, které tvoří vždy přílohu ke každému vystavenému účetnímu dokladu a ze stavebního deníku, ke kterým také vypovídá svědek Ing. Tomáš Pikola, bylo zjištěno a prokázáno, že práce dle smlouvy o dílo č. 9213 byly řádně provedeny a na základě poskytnutých dotací a finančních prostředků z rozpočtu žalobkyně byly placeny jednotlivé částky k provádění díla na základě smlouvy o dílo č. 9213 tak, že byla průběžně sledována účelnost zhotovení díla a souladnost prováděného díla s výší částek požadovaných zhotovitelem. Ohledně rozdílnosti kanalizačních systémů obou systémů pak uvedla žalobkyně, že tato skutečnost byla známa žalované, a to ještě před udělením písemného souhlasu k rekonstrukci ČOV i před vydáním stavebního povolení k její rekonstrukci. Žalovaná tedy měla možnost veškeré skutečnosti zvážit a pokud tak neučinila, resp. učinila až v rámci samotné realizace rekonstrukce ČOV, pak to nelze přičíst k tíži žalobkyně. Žalobkyně také nesouhlasí s názorem žalované v rámci jejího odvolání, že nebyla nutná rekonstrukce ČOV, neboť bylo dostatečně prokázáno, že v důsledku nárůstu množství produkovaných odpadních vod způsobeného narůstajícím počtem obyvatel obou obcí od roku 1994 přestala původně stanovená kapacita ČOV z roku 1997 postačovat a její provoz byl příslušným vodoprávními správními orgány vykonávající státní dohled v oblasti životního prostředí a nakládání s odpadními vodami hodnoceny jako havarijní, když nebyly splňovány zákonné limity pro vypouštění předčištěných odpadních vod, v důsledku čehož mohlo dojít ke značným škodám na životním prostředí ve formě kontaminace vodních zdrojů a tak musely být tyto limity upraveny, a to po dobu nezbytně nutnou k realizaci rekonstrukce či výstavby nové ČOV Silůvky. Nezbytnost rekonstrukce dané ČOV byla v řízení prokázána i rozhodnutím Městského úřadu Šlapanice, odbor životního prostředí ze dne 15.4.2008, dále pak stanoviskem odpovědného zástupce provozovatele předmětné ČOV Ing. Kašparové ze dne 27.2.2009, stanoviskem Krajského úřadu JmK, odbor životního prostředí ze dne 12.11.2008 a v neposlední řadě protokolem České inspekce životního prostředí ze dne 6.3.2007. Závěrem tedy žalobkyně poukázala na skutečnost, že žalovaná se ve smlouvě z roku 1994 zavázala k úhradě poloviny veškerých finančních a jiných nákladů, potřebných

k provedení rekonstrukce společné ČOV a že s provedením této rekonstrukce vyslovila svůj souhlas, a to jednak konkludentně, tak i výslovně dne 22.4.2009. Rovněž pak bylo prokázáno, že rekonstrukce byla provedena řádně, ze strany žalobkyně byla průběžně sledována účelnost zhotovení díla a jednotlivé částky k provádění díla vyúčtované zhotovitelem, které žalobkyně uhradila ze svého rozpočtu, korespondovaly se skutečným stavem prováděného díla. V neposlední řadě bylo v řízení prokázáno, že žalobkyně náklady za práce provedené v souvislosti s rekonstrukcí společné ČOV ve výši 1/2 vyúčtovala účetními doklady žalované a veškeré tyto účetní doklady byly převzaty zástupcem žalované osobně a bez jakýchkoliv výhrad. Žalovaná je tedy podle ust. § 137 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., tedy občanského zákoníku, povinna uhradit žalobkyni polovinu nákladů účelně vynaložených na rekonstrukci ČOV patřící do podílového spoluvlastnictví obou účastníků a závěr soudu I. stupně je tedy zcela správný a z těchto důvodů pak navrhla žalobkyně, aby rozsudek soudu I. stupně byl ve výroku I. jako věcně správný potvrzen. Její odvolání směřovalo pouze do výroku II. ohledně příslušenství pohledávky.

Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí soudu I. stupně a řízení mu předcházející a dospěl k závěru, že odvolání žalované do výroku I. není důvodné, pokud pak jde o odvolání žalobkyně do výroku II., toto shledal odvolací soud důvodným.

Soud I.stupně zjistil dostatečným způsobem skutkový stav a vyvodil také zcela správný právní závěr. Pokud se týká námitky žalované, že soud I. stupně posoudil věc podle ust. § 137 odst. 1 občanského zákoníku nikoliv podle ust. § 454 občanského zákoníku, v návaznosti na ust. § 451 občanského zákoníku a žalovaná nebyla řádně poučena, pak nutno uvést, že soud I.stupně pro svůj závěr, pokud jde o právní hodnocení, vycházel ze stejného skutkového stavu, nejde o žádné překvapivé rozhodnutí pouze v tom směru, že tento zjištěný skutkový stav byl posouzen podle jiného znění občanského zákoníku než podle toho, co původně uplatňovala žalobkyně ve svém žalobním návrhu. Skutkový stav ta, jak byl předestřen žalobkyni nebyl měněn, stále šlo o to, že žalobkyně i žalovaná jsou podílovými spoluvlastníky ČOV v podílu ideální 1/2, rovněž bylo posuzováno, zda žalovaná udělila souhlas k rekonstrukci ČOV přípisem ze dne 22.4.2009, což bylo shledáno, že k této skutečnosti došlo a jednal-li starosta obce, dle názoru žalované, nad rámec, pak to nemůže být k tíži žalobkyně. Žalovaná navíc byla účastnicí správního řízení v řízení o rekonstrukci ČOV, měla možnost seznámit se s projektovou dokumentací, s veškerými podklady významnými pro postup, pokud se týká rekonstrukce uvedené čističky, nerozporovala smlouvu o dílu včetně dodatků do doby zahájení soudního řízení. Výběrového řízení se žalovaná zúčastnila, pokud jde o zhotovitele díla a neměla připomínky vůbec ke zhotoviteli. Pokud poukazuje žalovaná na rozdílné kanalizační systémy obou obcí, tato skutečnost jí musela být známa před udělením souhlasu k rekonstrukci čističky, přičemž k tomuto dala souhlas. Smlouva ze dne 14.4.1994 byla smlouvou o dokončení výstavby a provozování společné čistírny odpadních vod a hlavního přivaděče z obce Prštice do ČOV v katastrálním území obce Silůvky a pokud bylo vydáno stavební povolení k rekonstrukci čističky, pak žalovaná neučinila žádné právní kroky k případné ochraně svých subjektivních práv. Nynější tvrzení žalované, pokud jde o projekt rekonstrukce ČOV, je v příkrém rozporu s tím, že žalovaná projekt ihned po vypracování obdržela a bez jakýchkoliv výhrad zaplatila tak, jak uvádí žalobkyně a bylo prokázáno v řízení na vypracování svůj podíl ve výši 82.250 Kč. Žalovaná také udělila písemný souhlas se stavbou dne 22.4.2009 a v řízení o vydání stavebního povolení, ve kterém

žalovaná byla účastnicí tohoto řízení, nevznesla žádné námitky, pokud se týká stavebního povolení. Rovněž bylo prokázáno, že se statutární zástupce žalované zúčastnil jednání hodnotící komise, pokud se týkalo výběrového řízení na dodavatele veřejné zakázky, týkající se rekonstrukce ČOV Silůvky, ani zde nebyly žádné výtky ze strany žalované. Také bylo prokázáno, že skutečně žalovaná uhradila 50 % nákladů, které byly spojené se zajištěním předmětného výběrového řízení. Odvolací soud se ztotožňuje se závěry soudu I.stupně, že žalovaná od počátku roku 2010 odmítala bezdůvodně placení částek za provádění díla z důvodu nesouhlasu se způsobem provádění rekonstrukce nikoliv z důvodu nepředložení podkladů žalobkyni, když tato řádně veškeré podklady žalované předkládala. Žalovaná jako rovnodílný spoluvlastník tedy byla povinna uhradit uvedené částky, šlo o závazek žalované, přičemž z veškerého chování žalovaného vyplývá, že s rekonstrukcí ČOV jako podílový spoluvlastník v ideální polovině souhlasila, a to až do vydání stavebního povolení. Soud I. stupně správně zhodnotil, že byla-li žalovaná názoru, že se jedná o hospodaření s věcí v rozporu s vůlí žalované, měla podat žalobu podle § 139 odst. 2 obč. zák. soudu před vydáním stavebního povolení, příp. uplatnit námitky ve správním řízení vedoucí k přerušení správního řízení a projednání věci podle § 139 odst. 2 občanského zákoníku soudem. Soud I. stupně se také vypořádal s veškerými námitkami i s judikaturou, na kterou poukazovala žalovaná, přičemž poukázal soud také na skutečnost, že žalovaná zpochybňuje kroky správních orgánů ve snaze pozdě chránit svá domnělá, ohrožená či porušená subjektivní práva. Otázka provozu ČOV po rekonstrukci nesouvisí s předmětem sporu, jak správně dovodil soud I. stupně stejně jako dřívější nesrovnalosti s provozovatelem ČOV před rekonstrukcí této čističky.

Na základě všech uvedených skutečností proto odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil, když soud I.stupně posoudil veškeré skutečnosti zjištěné v řízení před soudem I.stupně a rovněž vyhodnotil správně veškeré důkazy provedené v tomto řízení a vyvodil také správný právní závěr. Nic na tom nemění ani ta skutečnost, že na základě zjištěného skutkového stavu soud I. stupně rozhodl o povinnosti žalované uhradit žalovanou částku žalobkyni podle § 137 odst. 1 občanského zákoníku nikoliv podle původně uplatňovaného § 454 občanského zákoníku v návaznosti na § 451 občanského zákoníku, neboť v obou těchto případech vycházel soud I. stupně při posuzování dané věci ze stejného skutkového základu a posléze provedl právní hodnocení na základě zjištěného skutkového stavu dle § 137 odst. 1 občanského zákoníku (§ 219 o.s.ř.).

Pokud jde o výrok II., což je příslušenství pohledávky, odvolací soud zrušil tento výrok a věc v tomto rozsahu vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, jakož i související výrok o náhradě nákladů řízení, neboť odvolací soud má za to, že vzhledem k tomu, že je žalovaná v prodlení se zaplacením pohledávky žalobkyni, pak samozřejmě žalobkyně má zákonný nárok na úrok z prodlení. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem žalobkyně v rámci jejího odvolání, že jde o zákonný nárok a pokud soud vzal za prokázané, že nárok žalobkyně je důvodný a tento nárok žalobkyni vůči žalované přiznal, pak žalovaná je v prodlení se zaplacením žalované částky a bylo na soudu I. stupně posoudit otázku tohoto prodlení v souvislosti s úrokem z prodlení. Na základě těchto okolností proto odvolací soud výrok II. a související výrok III. o náhradě nákladů řízení rozsudku soudu I. stupně zrušil a v tomto rozsahu vrátil věc soudu I. stupně k dalšímu řízení. Právním názorem odvolacího soudu je soud I. stupně vázán.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **j e** dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky, prostřednictvím soudu, který rozhodoval v I. stupni.

V Brně dne 29. dubna 2015

*Za správnost:
Veselá Veronika*

*JUDr. Dagmar Možná, v.r.
předsedkyně senátu*